

Weekend

Mette-Line Thorup

Sektbørn ignoreres af samfundet

Vi lukker øjnene for de overgreb børn, der vokser op i sekter, udsættes for i religionsfrihedens navn, mener svensk journalist og forfatter til ny bog om sektbørn

🕒 4. juli 2008

Der findes mængder af forskning og litteratur om nyreligiøse sekter. Men besynderligt nok findes der meget lidt, som har fokus på børns opvækst i sekter. Og det til trods for, at mellem 20.- og 25.000 svenskere ifølge den svenske journalist og forfatter Charlotte Essén er vokset op i sekter. En række af dem under chokerende forhold, som rækker fra manipulation, mishandling og trusler til seksuelle overgreb. Det dokumenterer Charlotte Essén i en ny bog med titlen Sektbarn, hvor hun har interviewet en række tidligere sektmedlemmer, som er født ind i sektlivet, og som er præget og mærket endnu som voksne.

"Jeg siger ikke, at alle børn, der vokser op i sekter kommer ud for noget grimt i deres barndom. Men jeg mener, at samfundet alt for længe har ignoreret, hvordan de her børn vokser op," siger Charlotte Essén, der går ind for religionsfrihed, men som anfægter, at den bliver brugt til at overtrumfe børns fundamentale rettigheder.

Selv om det anslås, at frikirkerne fylder mere i Sverige end i Danmark, viser de aktuelle anklager om børnemishandling i den danske frikirke Faderhuset, at problemet angiveligt også eksisterer i Danmark, påpeger Charlotte Essén med henvisning til de anmeldelser om børnemishandling og hårde opdragelsesmetoder, foreningen Børns Vilkår har modtaget siden april og som dækker over 44 børn i 14 familier. Det er uvist, hvor mange børn, der herhjemme vokser op i sekter.

Desuden oprettede en gruppe tidligere medlemmer af Jehovas Vidner i 2007 en organisation under navnet Tavse Vidner, hvor medlemmer af bevægelsen, der mener, at de har været udsat for pædofile overgreb, kan henvende sig.

Styret med dæmoner

I bogen Sektbarn møder man blandt andre Maja, hvis forældre isolerede hende op gennem barndommen og besluttede sig til at behandle hende som en død, da hun forlod Vidnerne som 16-årig; Agnes, der under sin opvækst hos Vinderne blev udsat for seksuelle overgreb og siger i bogen: "I dag mener jeg, at der ikke findes et bedre sted for seksuelle overgreb på børn end i organisationer som Jehovas Vidner. Et sluttet selskab, hvor man kan gemme sig og en perfekt gruppe for en masse perverse sager. Desuden er det helt sædvanligt med fysisk mishandling." Syvårige Christoffer blev sendt på en af Hare Krishnas religiøse skoler i Indien, og Lisa levede i skræk for dæmoner i Piladelfiaforsamlingen, der hører under Pinsebevægelsen, i Knytby, hvor to lærere på forsamlingens skole blev dømt for børnemishandling.

"Bevægelserne kan være religiøst meget forskellige, men undertrykkelsen er den samme. Dels bliver de opdraget og styret med frygt for dæmoner. Dels er der isoleringen fra omverdenen, der manipulerer dem til at føle mistro mod omverdenen. Den fysiske undertrykkelse består i smæk, trusler om vold og forskellige former for afstraffelse, og ind imellem også seksuelle overgreb," siger Charlotte Essén.

Ofte lever sektmedlemmerne i kollektiver, som det også er tilfældet for nogle af Faderhusets tilhængere. Og hvis ikke de lever fysisk sammen, så er de isolerede mentalt. De har 'Sandheden', og mennesker uden for sekten vil dem ondt, forklarer den svenske journalist. Flere af de berørte sekter har afvist at svare på Esséns henvendelser om at medvirke til hendes research og svare på spørgsmål om konkrete hændelser.

"Isoleringen og angsten gør det så svært for de her børn, der er udsat for overgreb, at fortælle om det. Sådan er det for alle børn, der er udsat for omsorgssvigt og seksuelle overgreb, men for børn i sekter er muren højere. De har intet netværk uden for sekten; lærere, socialarbejdere, venners forældre eller andre voksne, som de kan betro sig til," forklarer Charlotte Essén.

I foråret tvangsfjernede de amerikanske myndigheder 416 børn fra en gruppe yderligtgående mormoner, netop med det formål at få børnene til at berette frit uden truslen fra forældre, der skulle overhøre deres vidneudsagn.

Sektbarn er en bog, der har vakt opmærksomhed i Sverige da den udkom. Den svenske børneombudsmand er gået ind i sagen, mens problematikken tages op i Riksdagen til efteråret, og Charlotte Essén håber på, at den kan være med til at udbrede kendskabet til børnenes situation.

Jeg eksisterede ikke

At bryde med sekterne en hård omgang for sektbørnene, også selvom de fornuftsmæssigt er på det rene med, at de har været udsat for helt urimelige overgreb. Skyldfølelsen er stor. Men for 'Sandra', hvis historie Information bringer et uddrag af et andet sted her på siden, var det sværeste at finde sine egne ben i samfundet, efter hun havde brudt med den ny-hinduistiske bevægelse Hare Krishna, og lagt en opvækst med fysiske overgreb og forældrenes omsorgssvigt bag sig.

"Det har taget mange år, og jeg kan ikke sige, at jeg er fri for de ubehagelige følelser (...) når jeg forsøgte at fortælle min historie, reagerede de sociale myndigheder som om jeg havde været på månen: 'Hvordan kan det ske i Sverige?' Det, jeg ikke kan forstå, er, hvordan et barn, som er født i Sverige, kan forsvinde helt ud af skoleregistret i flere år, som jeg gjorde. Jeg er svensk statsborger, men det var, som jeg ikke fandtes," siger Sandra, der i dag er 30 år og bor med mand og barn i Midtsverige, til avisen Dagens Nyheter.

Ifølge Charlotte Essén er det svært for myndighederne at få kendskab til sager om børnemishandlingen, fordi kollektivet beskytter de voksne individer. Desuden kan børnesynet i sekterne være fuldstændig uberørt af de seneste hundre års udvikling inden for børnepsykologi, hvilket understreges af den mængde skriftsteder fra de forskellige religiøse tekster, som Charlotte Essén fremligger i bogen.

"De omkringliggende samfund forstår ikke, hvilken barndom disse mennesker har haft. Og når de som voksne sidder over for en psykolog f.eks., og fortæller en meget smertefuld historie, og psykologen

ikke aner hvad de taler om, bliver de ekstra pinsomt for dem," siger Charlotte Essén.

Hun forstå f.eks. ikke, at myndigheder kun interesserer sig for, hvad der sker på religiøse skoler.

"Hvis to lærere bliver dømt for mishandling af børn på en religiøs skole i Knutby, hvorfor stiller man sig så ikke spørgsmålet, hvad foregår der mon så i hjemmene? Der er flere muslimske friskoler, der er blevet lukkede af det svenske undervisningsministerium, men det er som om, man i højere grad accepterer de kristne friskoler. Man ser det i hvert fald ikke som et så stort problem. Det vedkommer ikke folk på samme måde og sekter er bare stof for tabloidpressens sensationslyst. Det er det jeg gerne vil ændre på."

Faderhusets skole, Samuelskolen fik i 2006 fritaget sit statslige tilskud, fordi undervisningen ikke levede op til lovens krav. I øjeblikket undersøger en række kommuner anklagerne om omsorgssvigt blandt Faderhusets børn.

📌 **OPVÆKST SEKTER VOLD FORSKNING BØRN OG UNGE DØDSFALD FORÆLDRE FRISKOLER HISTORIE LÆRERE MÅNEN
MANIPULATION BØRNS VILKÅR DAGENS NYHETER FADERHUSET JEHOVAS VIDNER PINSEBEVÆGELSEN RIKSDAGEN DANMARK
SVERIGE ESSEN INDIEN**

Prøv information gratis i en måned. Du får digital adgang hele ugen og den trykte avis tilsendt fredag og lørdag. Bestil her »

Synes godt om 32 personer synes godt om dette.
Vær den første af vennerne.

Kommentarer (7)

🏠 Forsiden lige nu

Tivoliseringen af naturen

Identitetspolitikens genkomst

Appeller til identitet og fornyet etnisk eller religiøs nationalisme vinder atter frem. Er spøgelserne fra begyndelsen og midten af det 20. århundrede tilbage?

Afghansk tolk var i 'særklasse', Danmark afviser at hjælpe ham

Vis flere artikler

Anbefal artikel ★

Kommentarer

Du skal være registreret bruger for at kommentere. [Log ind](#) eller [opret bruger](#) »

Leif Asmark Jensen

🕒 24. juli, 2008 - 11:07

Siden Hare Krishna står for skud i 'De svigtede sektbørn' og 'Sektbørn ignoreres af samfundet' (Information 4.7.08), har jeg som mangeårigt medlem af Hare Krishna et par ord til artiklerne. For så vidt står der intet nyt. Alle i Hare Krishna ved, at vi har haft problemer med skoler forskellige steder i verden, og at misforståede, om end velmente, ideer om børneopdragelse et langt stykke ad vejen var årsag til en række katastrofer.

Ikke desto mindre er det problematisk at skulle diskutere dette med udgangspunkt i svenske Charlotte Essén og hendes bog Sektbarn. Nu har alle selvfølgelig lov til at hoppe på den fortærskede antisektkampagnevogn, som Charlotte Essén (og Information?) har gjort det, men den stod seriøse religionsforskere af for flere årtier siden. Dette har givet Sektbarn nogle drøje hug med på vejen, hvilket Information desværre ikke fik med.

Professor i religionsvidenskab Liselotte Frisk bemærkede i Kyrkans Tidning den 29.5.2008:

”Forfatteren har en meget tydelig agenda, som falder under kategorien 'pas på de farlige sekter'. Måden, bogen er bygget op på med et minimum antal interviewede personer, som får lov til at konstruere et skrækindjagende billede af minoritetsgrupper, den meget bevidste association til selvmordsreligioner og religiøs terrorisme og kulminationen med den påståede hjælp fra antisektbevægelsen, er dygtigt konstrueret og nem at antage.”¹

Men, skriver Liselotte Frisk videre, så enkelt er alt ikke:

”Virkeligheden er dog mere nuanceret og kompleks. I et pluralistisk og demokratisk samfund findes mange minoriteter og mange oplevelser af at tilhøre minoritetsgrupper. Der findes mindst fem forskellige kategorier af børn, som er vokset op i sluttede religiøse samfund: de, som bliver i bevægelsen og helt tilslutter sig gruppens ideer; de, som bliver i bevægelsen, men iværksætter forandringer; de, som forlader bevægelsen, men synes, at tiden der var ganske positiv; de, som forlader bevægelsen og er meget negative; samt de, som har blandede følelser og engang imellem bevæger sig i bevægelsens periferi. Af disse er det kun én gruppe – de meget negative – der kommer til orde i Esséns bog.”

”Kun at lade disse beskrive bevægelserne er naturligvis misvisende,” konstaterer Liselotte Frisk. Herefter giver hun som modvægt sin egen forskning:

”Jeg har selv forsket en del blandt andengenerationen i sluttede religiøse samfund, og de allerfleste berettede om en opvækst, som var anderledes, men både havde positive og negative sider...De to bevægelser, jeg selv kender godt, og som optræder i Esséns bog – Hare Krishna-bevægelsen og Familien/Guds Børn – har begge en delvis problematisk fortid med hensyn til behandlingen af børn. Det, som derimod ikke fremgår tydeligt i Esséns bog, er, at begge bevægelser har taget afstand fra disse hændelser og i over tyve år truffet stærke forholdsregler for at hindre gentagelser. Esséns interviews er i mange tilfælde gamle. Rent historisk er disse tilfælde naturligvis vigtige, men det er misvisende at give indtryk af, at den slags stadig foregår i disse bevægelser i dag.”

Ifølge Liselotte Frisk er dette Sektbarns farvede antisektisme. Der fokuseres bevidst på personer med negative oplevelser og alt andet ignoreres, negative hændelser generaliseres til den totale virkelighed, der gøres ikke opmærksom på nyere udviklinger, og alle religiøse grupper slås over én kam, uanset hvor forskellige de er.

Virkeligheden er som sagt anderledes. Eksempelvis ligger problemerne i Hare Krishna, som Liselotte Frisk påpeger det, over tyve år tilbage i tiden, og omfattende tiltag, både internt og i samarbejde med offentlige myndigheder, er blevet gjort for at råde bod på skete skader og hindre gentagelser i fremtiden. Intet af dette nævner Essén.

Derfor konkluderer Liselotte Frisk også, at ”bogen, som den nu fremstår, mere forstærker fordommene imod minoriteter end skaber en konstruktiv diskussion og dialog om de problemer, som trods alt findes. For naturligvis må vi diskutere, hvilke konsekvenser forskellige religiøse læresætninger kan få i forskellige sammenhænge. Det er en meget vigtig diskussion. Desværre udgør Esséns bog ikke det bedste diskussionsgrundlag.”

Ikke kun er Sektbarn tendentiøs, men Essén har i flere tilfælde ikke engang de faktuelle kendsgerninger på plads. Jeg kender selv til historien om ’Sandra’ og de involverede personer. Historien er langt mere nuanceret end Esséns sort-hvide fremstilling. På hvad måde er ligegyldigt, for det ændrer ikke ved, at situationen i Hare Krishna unødvendigt forværrede hendes tilfælde, og at der var mange andre lignende historier. Jeg nævner det blot som en yderligere grund til, at Sektbarn ikke er en neutral kilde til forståelse af, hvad der rører sig i religiøse samfund.

Så hvorfor har Information ukritisk kastet sig over en sådan kilde uden at kontakte andre religionsforskere eller eksempelvis os i Hare Krishna for en uddybende kommentar? Var det en søvngig agurketidseftermiddag, eller er det udtryk for en bevidst redaktionel linie? Jeg vil gerne tro det første, men får mine tvivl, når jeg læser en ’faktaboks’ med tilsyneladende citater fra Hare Krishnas grundlægger Srila Prabhupada.

Ud af de tre har det ene en reference, jeg kan tjekke.² Igen håber jeg, at det kun er Informations oversætter, der skulle have sine skolepenge tilbage, men det ligner til forveksling overlagte tendentiøse fejlversættelser. Således skulle Prabhupada angiveligt have sagt: ”Børnene skal hærdes, så de sætter pris på strengthed.” Dette viser sig at være oversat fra ”...the children should be so trained that they will enjoy performing austerities.” Men hovsa, ’train’ betyder da ’oplære’, og ’austerity’ betyder mere noget i retning af ’enkelhed’ eller ’spartanskhed’. Er en mere korrekt oversættelse ikke, at børnene skal oplæres til at kunne lide at leve enkelt og beskedent?

Prabhupada skulle også have sagt: ’Hvis de er ulydige, skal de disciplineres.’ Gudhjælpemig om det ikke er oversat fra ”If there is obedience then there will be discipline.” Jeg troede, at ’obedience’ betød ’lydighed’ og ikke ’ulydighed’. Den rigtige oversættelse skulle vist have været, ”Hvis der er lydighed, vil der være disciplin.” Hvilken skolelærer vil betvivle det?

En kostelig en er ”I kan altid straffe eller tvinge dem.” Den viser sig at være oversat fra ”...that is not always by punishing or by force.” En sætning, der siger, at man ikke altid når ind til børn ved at straffe eller tvinge dem, får en stik modsat betydning. Var oversætteren så forhippet på at få bekræftet sine forudfattede opfattelser, at han som en anden freudiansk smutter læste noget andet, end hvad der stod? Men selv om oversætteren ser ud til at ville høre det modsatte, var Srila Prabhupadas klare indstilling, at fysisk afstraffelse er uacceptabel: ”[W]e may show the stick but we should never use it.”³

Det er uheldigt, hvis Information har sat sig for at hoppe på en antisektkampagne. Det gavner intet. Som sagt er der ingen i Hare Krishna, der benægter det, som blev mange af vores børn til del, især i 1970’erne og 1980’erne. I

den forbindelse har vi og specielt de børn, det gik ud over, selvfølgelig også brug for hjælp fra det større samfund. Men der er ingen hjælp i en hysterisk, hadsk antisektkampagne, hvis underliggende agenda mest af alt er "Lad os udslutte al religion og alle anderledes tænkende fra jordens overflade." Det, der er brug for, er moden forståelse og gensidig trækken på hinandens erfaringer af, hvor det kunne gå galt, og hvad der skal gøres for at undgå noget sådant sker igen. Mon ikke det stadig er Informations virkelige ånd?

Fodnoter:

1. Onyanserat om sekter, Liselotte Frisk, Kyrkand Tidning den 29.5.2008. Tilgængelig på Internettet på http://kyrkanstidning.se/recensioner/facklitteratur/onyanserat_om_sekter...
2. Srila Prabhupada i et brev til Stokakrsna Dasa den 20. juni 1972.
3. Fra et brev den 10. december 1972.

Anbefal kommentar

Charlotte Nygaard

🕒 28. september, 2008 - 07:00

Hej Mette Line Thorup.

tak for en god artikel.

jeg har forgæves forsøgt at få kontakt til guds børn etc. men døren er lukket!

det er ærgeligt i et ellers åbent samfund.

Anbefal kommentar

Ole Falstoft

🕒 29. september, 2008 - 09:29

Leif:

Det er en lang gang spindoktor snak. Det eneste der kan sætte en stopper for det du benævner 'antisektkampagnen' er at sekterne åbner sig og give myndighederne adgang til at undersøge de sager der måtte være. Har sekterne intet at skjule har de jo heller intet at frygte. Alt andet er at tale udenom.

Anbefal kommentar

Jens Thorning

🕒 29. september, 2008 - 10:02

Frygten for sekterne er et levn fra Kristendommens overherredømme, jf. Inkquisitionen, og 30'ernes totalitarisme, inkl. kommunismen, som lod opføre en statue af helte-drengen, der angav sin far for tankeforbrydelser i form af formalisme eller venstrefvigelse. Utallige TV-serier bringer fiktive skrækberetninger fra fiktive lejre, hvor børn og unge hjernevaskes. Igen og igen genudsender Discovery-type TV-kanalerne beretningerne om Jim Jones, Waco osv. Samtidigt fjernes der flere børn i Danmark end nogen sinde før fra politisk ukorrekte eller mindrebemidlede forældre. Der er kun én ting at sige til alt dette: Det kommer ikke dig ved, hvad andre foretager sig i religiøst

øjemed, og de har fuld råderet over deres børn - heldigvis.

Anbefal kommentar

Kim Gram

🕒 29. september, 2008 - 10:07

Egentlig må man undre sig over hvad det er der får nogle forældre til ikke at ville deres egne(!) børn det bedst mulige? (Og det problem er ikke begrænset til sekter).

Et er at nogle forældre presser deres børn til at blive f.eks. akademikere - men nogle sekter (og derfor forældrene) går ligefrem i den anden grøft: Forbyder egne børn at blive akademikere - altså også i de tilfælde hvor det er oplagt og villet af barnet selv.

Udenfor sekterne:

Også mange "almindelige" forældre fungerer hjertensgerne som samfundets forlængede arm: Opdrager/tugter deres børn til at kunne begå sig i samfundet - det sære er bare at børnene ofte pålægges endnu snævre grænser, end hvad der er i deres OG samfundets interesse.

Anbefal kommentar

Ole Falstoft

🕒 29. september, 2008 - 10:35

'de har fuld råderet over deres børn'
Nej Jens det har de heldigvis ikke!

Anbefal kommentar

Svend Erik Sokkelund

🕒 29. september, 2008 - 10:40

@ Jens Thorning

Hvordan var det lige det var med Jonestown, Guyana? Og med andre, stærkt paranoide, for det meste amerikanske sekter med forskellige grader af psykisk & fysisk mishandling?

For den sags skyld er de pædofile præster en del af den samme syge og lukkede paranoia.

Og jo, det kommer os alle ved, hvordan nogle i syge sekter bruger deres magt til til at undertrykke og mishandle børn og voksne, der ikke kan forsvare sig.

Vi har alle et ansvar for hinanden.

Anbefal kommentar

Følg avisen

- Facebook
- Twitter
- RSS

Læs avisen

Du kan læse Information, lige som du vil. På din mobil, tablet eller computer – og helt ude i skoven.

Start her ›

Om Information

Redaktion
Abonnement
Kontakt Information

Privatlivspolitik

Køb avisen

Information er det forum, hvor landets bedste hoveder diskuterer de mest presserende emner

Få et godt tilbud ›

Ansvarshavende chefredaktør: Christian Jensen | Dagbladet Information, Store Kongensgade 40C, 1264 København.
Telefon: 3369 6000 | CVR: 63058416
Privatlivspolitik | Jobs | iBureauet | Informations Forlag | Informations Venner | Skriv til os | Annoncer på information.dk